

Algemene beschouwingen:

Toen in 2019 het Hogeland van start ging hadden we niet kunnen voorzien wat de realiteit van deze dagen zou zijn.

Het aardbevingsdossier, waarin we eerder achteruit dan vooruit gaan. De corona pandemie, wat voor iedereen iets nieuws is, het groeiende wantouwen in de overheid.

We zitten er middenin en kunnen niet overzien hoe en wat het nog meer teweeg gaat brengen. We merken en weten wel dat het onuitwisbare sporen en littekens achter laat.

De inwoners van het Hogeland krijgen het flink voor de kiezen. Niet alleen financieel, de druk op mensen hun schouders stapelt zich en eist psychisch haar tol.

We staan op allerlei fronten er significant anders voor dan in 2019, bij het begin van Het Hogeland. De ambities, dromen en wensen van toen, daar is nu duidelijk minder ruimte voor.

Het huidige voorstel, de bouwstenennotitie, gaat maar over 1 ding: geld. Vertaalt in waar kunnen we op bezuinigen en hoe kunnen de algemene reserve aanvullen zodat we onze ambities, eigen ambities, waar kunnen maken. Dat alles zonder verdere brede visie dan het containerbegrip Brede welvaart. Maar vooral korte termijn en taakgericht, de dadendrang is groot. Waarbij we gaan afstoten en schaven aan bestaande voorzieningen.

Verder dendert het college gewoon voort op de oude weg. Dat terwijl deze manier van doen tot op heden heeft bewezen niet te werken. Om de juiste keuzes te maken voor de toekomst, kun je niet anders dan uitgaan van het hier en nu. We hebben niets aan taken die volbracht worden op de korte termijn, dat hebben we wel aan oplossingen voor de lange termijn.

Mijn opdracht van mijn achterban bij Lokaal- Sociaal is duidelijk. Eerlijk, kritisch en samenwerken op inhoud.

Ik heb een maand lang met allerlei verschillende inwoners van gedachte gewisseld over de inhoud van de bouwstenen notitie. Hier hebben we het met elkaar over gehad:

De oorzaak van de tekorten kun je in drie categorieën verdelen;

1. De rol van het rijk:

Want dat het rijk op dit moment een aantal flinke steken laat vallen is duidelijk. U als college gebruikt ook ferme taal.

Onze wethouder jeugdzorg het vuur aan de schenen leggen over de oplopende kosten, heeft geen zin, zij heeft die keuze niet gemaakt. Daarvoor moeten we bij de aanstichters zijn. Het is van belang dat wij als inwoners, raadsleden en college op lokaal en landelijk niveau ons organiseren en de krachten bundelen. Want zoals het nu gaat, is het niet langer verantwoord.

Wat doet u nog meer doen om het rijk daadwerkelijk te laten merken als gemeente dat genoeg, genoeg is? Wat is uw strategie op de langere termijn?

2. Onvoorziene uitgaven Corona:

Dank voor het overzicht van de uitgaven tot nu toe, hou ons vooral op de hoogte, ook van wat er binnen komt

Welke visie heeft het college hierop voor de toekomst?

3. Eigen verantwoordelijkheid:

Het baart ons echt zorgen, het uitblijven van enige vorm van zelfreflectie bij dit college. Het blind varen op “we doen het goed” terwijl de onrust in de gemeente onder inwoners toeneemt. Terwijl de raad geconfronteerd wordt met ongewenste financiële verrassingen en het antwoord te vaak op inhoudelijke vragen luidt: “neemt u dat maar van mij aan” of “dat weet ik niet”.

Regelmatig vraag ik mij af in hoeverre het college in control is. Inzicht in en overzicht heeft op de chaos van de waan van de dag. U schetst een beeld alsof alles van buiten af op u af komt en “ons overkomt”. Dat we niet anders kunnen dan roeien met de riemen die we hebben.

Zo krijgen we de kern van het probleem niet boven tafel. Dat zit voor een aanzienlijk deel ook bij de gemeente zelf. Het begint bij het zelf inzicht en de wens tot verbetering.

Hebben we wel alle knoppen waar wij aan kunnen draaien in beeld?

Vanuit het ondernemersplatform gister kwamen een aantal mooie adviezen over hoe je aan de hand van een aantal simpele vragen wel tot die kern komt. Zij hadden op basis daarvan nagedacht over denkrichtingen en oplossingen.

Juist die stapt ontbreekt bij het opstellen van deze bouwstenen.

U gunt mij dit momentje voor de Bühne en ondertussen is het uitwerken van scenario 2 al in volle gang achter de schermen, de tijd dringt immers.

Terwijl er nog zoveel andere denkrichtingen naar oplossingen zijn die zouden kunnen leiden naar een heel ander scenario. Namelijk scenario 4, waarin we als inwoners en raad aan het college een duidelijke richting en set aan kaders meegeven. Waarbij inclusief als we zijn, niet alleen de meerderheid een plek krijgt.

Wat is er voor nodig om het college mee te krijgen in de optie om te komen tot een scenario 4, waar zou het voor het college aan moeten voldoen om werkbaar te zijn?

De ambities:

Met ambitieus zijn is niet zoveel mis, maar het is duizelt mij voor de ogen wat nou concreet bedoeld wordt met ambities waar het college aan vast wil houden en de zogenaamde brede welvaart van het Nationaal programma Groningen.

Kunt u concreet maken welke ambities u bedoelt, zo smart mogelijk geformuleerd?

Kunt u aangeven waar nog ruimte is en wat de heilige huisjes zijn?

Er lopen allerlei grote projecten naast elkaar die in verschillende stadia zijn. Hap snap komt de informatie in de vorm van een uurtje op een inforaad of via een memo tot ons. Dat moet anders, helemaal nu we op een cruciaal punt komen, the point of no return.

1 zin in de bouwstenennotitie die ontzettend veel zegt: Ook willen we keuzes maken over de hoeveelheid voorzieningen in de dorpen. Pijnlijke keuzes.

U gaat hier echt te ver voor de muziek uit, wat weerhoudt u er van om kritisch naar de lopende en voorgenomen grote projecten en uw eigen ambities te kijken en die te toetsen aan de realiteit van nu?

U heeft van alles beloofd, aan fondsen voor dorpen en ondernemers, u heeft zich gecommitteerd aan allemaal plannen vanuit de oude gemeenten. Twee jaar stilstand van het Wereld erfgoed centrum kostte ons als samenleving 8 ton, om maar een voorbeeld te noemen.

Ambities zijn ok als ze realistisch zijn, het wordt tijd dat we prioriteiten stellen, dat we een strategie bepalen en dan pas gaan invullen hoe en wat. Zolang dat niet gebeurt blijven we ronddraaien in cirkels.

Ik heb een motie die ik afhankelijk van de beantwoording wel of niet indien.

Werkwijze college:

Waar het college nog ruimte laat voor kaders vanuit de raad. is gezien de drie dichtgetimmerde scenario's, voor mij een raadsel. Dat is het mij wel vaker, op een of andere manier is dit college meer bezig met het verdedigen van het eigen gelijk en gedoe in de eigen bubbel dan dat het gebruik maakt van de kracht van het dualisme en de kennis en kunde die onder onze inwoners zit.

Bij opiniërende vergaderingen word er soms wat laaghangend fruit geplukt of een fractie gepaaid, maar echt wat doen met de momenten van kaderstelling en uitkomsten, blijft te vaak uit.

Ook ik, net als de andere oppositie partijen willen het zelfde als u, als het goed is tenminste, het beste voor de inwoners. Open de deuren van uw vesting wat meer en let op de inhoud die we brengen, want hetgeen wij zeggen snijdt zeker ook hout.

De adviesraad van Het Hogeland, het Ondernemersplatform, allemaal voorbeelden van inwoners die de gemeente graag in woord en daad bij staan. Gelukkig hebben deze twee organisaties het lef gehad om ongevraagd advies te geven maar ergens is het genant, aangezien wij als raad en college juist die adviezen zouden moeten gebruiken om te komen tot een gedegen kaderstelling en goede bouwstenen.

Tijden van crisis vraagt echt een andere houding, dan de kaasschaaf, het sluiten van de vesting en onderhandelen tot op de komma achter gesloten deuren.

Het vraagt ook om zelf reflectie van de zijde van de raad en het college.

Graag een reflectie op, "welke de lessen hebben wij als college geleerd" aan de hand van deze twee vragen:

Wat werkt niet en moeten we mee stoppen?

Wat werkt wel en kunnen we in verbeteren?

Tot zover, in de tweede termijn komen nog wat meer onderwerpen aan bod, waaronder "het truukje" en de recente ontwikkelingen in het aardbevingsdossier.